

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 364.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e104229/facsimile.pdf> (tilgået 29. maj 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

han har faaet det iffe den Tid til Paasning som hidtil. Men Her efter der sig en ganske anden Tingens Orden end hidtil, naar Indførelsen, som i saa Henseende træder i Gencældet Sted, af enhver den dette tidligere indbragte Forsigtighed i Beskedenheden. Om man endog antager, at han iffe har Forpligtelse til at give Tilbeding, maatte han dog som den overordnede administrative Myndighed have Ret til at opføre Udfrøningen, naar han fandt, at den var Ret naturlig, uden at behøve at lade Paasning lade Sted. Detsig antager jeg, at naar det ertrages, at der iffe mere kan indbringes Tilbeding fra Udfrøning, vil det om kort Tid indløbe en saa stor Mængde Tilfælde, hvor der vil være en fordel for Erving for de Beskønnede til at blive frit, at man dog snar vil finde, at disse Tilbedinger har sine Sted. Jeg foreslår mig iøvrigt, at der vil komme en udmærket Behov for en Udvalgte, som hidtil har haft Ret til, naar den Paagældende vil sin Hæder og Gærd i Ole eller Bæde, at denne da snar vil finde, samt til, at den gamle eller sørgelige Gaardmand og den gaardbrugerne Gæst kunde erhvide en tilsvarende Gæst. Uagtet dette var bestemt i de tidligere gjældende Lovbestemmelser, og Gæstebestemmelserne havde Forpligtelse til at give endnu flere lignende Udgifter, fremkom der dog deslige Tilbedinger, som viste, hvorledes enkelte Familier i Bondesamfundet let kunde blive rammede, naar de ikke erhvoldt en saadan Gæst. Imidlertid antager jeg det konsekvent, navnlig naar man vil, at Anordningen om Hæderpligten skal betragtes som en Lov, givet af Folkerepresentantene i Forholdet med Regnen, at der iffe indbringes nogen Ret til at give Tilbedinger, medmindre man i Anordningen selv kunde betragte disse, da man i saa Fald, naar Anordningen havde behøvet i nogen Tid, kunde se, hvilke Forandringer der kunde behøves.

Godt jeg egentlig har at bemærke ved § 11 er, at jeg iffe let kan gøre mig det klart, hvorledes Indtægten ved Beskønningsretten vil blive for Fremtiden; thi herud opstaa andre Forhold end tidligere, og de Beskønnede, som hidtil have gaaet, vil iffe i disse Forhold kunne gjøre nogen Sag. Men disse de Beskønnede skulle med de Beskønnede, idemindst et Kar, for de stode for Udfrøning, tidligere endog to Kar for Beskønnede, men ifølge Placet af 27de Juli 1842 blot et Kar. Der blev de funde og bemærte, om de var byggede til Udfrøning, eller iffe. Efter Resultatet af denne Underforsøg blev af Generalrigscommissairen alle Udfrøningen rapporteret paa de enkelte Distrikter. Det er vist, at der var forhandlet afvigelser i Udfrøningen med denne Indberetning, men det vil dog nøgagtigt. Nu er det bestemt, at de Beskønnede først skulle møde i deres 2de Kar og da underlægges og behøvet, om de ere tjenstlige, eller iffe, men senere faldt det, at der skal see en Repartition paa Distrikterne, saaledes som Raadshuset er befundet ved Beskønnede, altsaa kan der iffe ved den første Beskønnede, men først ved en senere Beskønnede, foretages den i § 21 omtalte Udfrøning; thi denne Udfrøning skal som indlem dem, der ere herne underlægges, og som ere herne befundne tjenstlige. Det foreskriver mig altsaa, at man maa tænke sig, at enkelte Beskønnede naturlig maatte have, først en Beskønnede, hvor Raadshuset bliver underlægges, og senere en Beskønnede, hvor Udfrøning finder Sted. Det vil dog ogsaa ogsaa gøre paa en Maade, som jeg tror, i mange Henseender vilde være fordelagtige for de Beskønnede, navnlig naar Underforsøgen ligger ved Beskønnede, Repartitionen dernæst foretages af Generalrigscommissairen, og Udfrøningen endelig ligger enten ved ham eller ved andre Beskønnede, og iffe ved Beskønnede. Dette vil imidlertid ogsaa have sine Ulemper; men det, som jeg egentlig har villet bemærke, er, at det iffe er mig klart, hvilken den fremgangsmaade er, som Anordningen foreskriver.

Udgørelse: Den Lov, som den tredje foregaaende Læser har foreskrevet, foreskriver mig nærmest at henføre til §§ 19 og 21, hvorefter jeg vil tillade mig at ytre min Mening om de Punkter, som han har omtalt. Godt ogsaa § 11, som har jeg rigtig nok iffe foreskrevet Udtrykket „I Overensstemmelse med de Forordninger, som ere eller i Fremtiden maatte blive givne“ som ifølge indholdende en Henvisning til, at de samme Regler skulle være gjældende med Hensyn til Paasning af Beskønnede Kjøbstæder som hidtil, og

og mere vist. Det, som af en andet Rigsdagsmand antages, er nødvendigt, at der udtrykkelig indtales Regler derom i Lovbestemmelserne.

V. D. Bruun: Jeg maa ogsaa være af den Mening, som den tredje Ordfører har udtalt angaaende Udfrøningen af § 11 og § 27, med Hensyn til de i Forordningen nu fastsatte Appellationsmidler. Godt der er vanskeligt at afgjøre et, hvad Udfrøning en Erving om at være misfornøjet med Beskønnede Afgjørelse skal have; thi netop de Udfrøning finder Sted i det samme Kar, og maatte først efter at Beskønnede har fremstillet sig for Beskønnede, kan Afgjørelsen heraf have sine Vanskeligheder, naar man iffe har en Behov om, at en saadan Erklæring fra Beskønnedes Sted om at ville appellere Kjøbstæder skal kunne handle Udfrøningen. Dette gjælder fornemmelig som om de Tilfælde, hvor efter de nu gjældende Regler Sagen er underlagt Afgjørelse; thi hvor Sagen Afgjørelse kan foregaae ad den administrative Vej, vil denne hurtigere kunne paafølg.

Ordføreren: Jeg vil kun tillade mig at bemærke, at der vil ogsaa i Fremtiden, naar Udvalgte træder i Kraft, være et Libellum, i hvilket de Paagældende ere opførte i Rullerne, inden der bliver Spørgsmaal om deres Udfrøning, og at de selv vilde komme i Rullerne først i det Moment, da de udfrøves, saa at der, naar Regnen mener at være uretlig indført i Rullen, kunde vil være Udfrøning og Tid for denne til at paasne dem; men vist er det, at der vil kunne møde flere Vanskeligheder med Hensyn til Spørgsmaalet, om en Afgjørelse, der er afgivet af Beskønnede, skal behøve under den administrative eller den domstolens Ret.

V. D. Bruun: Naar jeg dog tørde gøre en Bemærkning i Anledning af hvad den tredje Ordfører har yttret. Saafremt der er Spørgsmaal, om Regnen urigtigt er opført i Rullen, eller iffe, er det vist, at Afgjørelsen kan see tidligere, end naar den Paagældende i sit 2de Kar bliver fremstillet for Beskønnede. Men der kan netop indbringe saadanne Tilfælde, hvor der bliver Spørgsmaal, om en 22 aarig skal anses at være tjenlig udfrøvet, som f. Ex. i det af Rigsdagsmanden for Ribeens 3de Dist. (Orsted) nævnte Tilfælde, hvor Regnen paasnaar at have haft tjenlig Forfald til at udbetale, medens Beskønnede mener, at han iffe har haft saadant Forfald, og i andre lige Tilfælde.

Erhverning: Denne Vanskelighed falder uden Tvivl herud, at den Udfrøning kan forlange Udvalgte i et Kar, hvad han er berettiget til. Forlanger han en saadan Udvalgte, vil han herud sættes i Stand til at afgjøre, at han virkelig har Ret til at seinges for Udfrøning. Da Udvalgte kan forlange Udfrøningen udsat et eller to Kar, vil det saaledes berøe paa ham, og Urten falder paa ham selv, hvis han, paa Grund af den begjære Udvalgte, bliver et Kar senere udfrøvet, hvad Ingen i Reglen kan være tjent med. Den Beskønnede vil saaledes have et helt Kar, hvori han kan gøre Bevis for sit tjenlige Forfald.

V. D. Bruun: Dette er dog iffe uændeligt paa alle Tilfælde, og saaledes er Retigheden til at begjære Udvalgte iffe det samme som naar man, efter at en Kjøbstæder af Beskønnede er afgivet, stiller Appel.

Erhverning: Man kan iffe indbringe nogen anden Appel, end den, som netop kan finde Sted paa Grund af Udvalgtens. Jeg antager, at Beskønnede Kjøbstæder maa opretholdes, og at den Paagældende maa stille sig til Tjeneste, dersom han iffe i den mellem-liggende Tid kan faa Udvalgte for at gøre Bevis. Ellers vilde det Tilfælde altså hyppigt indtræffe, at man, naar Udvalgte allerede kan begjæres, vilde gribe til den Udvalgte at appellere Kjøbstæden. Denne maa være *excursus*, og Appellen ligger bagved, som i alle militære Kommandoforhold. Dette er iffe det eneste Tilfælde, men der er en Række af Forhold, som den Beskønnede træder ind i, hvori han maa gøre sig for Kjøbstæden og først dageser kan søge Dyrkning.

Orsted: Den ved § 16 indbragte Begreb til at erhvide Udvalgte finder blot Sted i Forhold, iffe i Kjøbstæder, og Spørgsmaalet om tjenligt Forfald kan opstaa i det 3de Kar, da der iffe længer kan være Spørgsmaal om Udvalgte, navnlig i Beskønnedes 2de Kar. Godt den tredje Rigsdagsmand har nævnt at de enkelte